

Till arbetspensionsanstalterna

INRÄTTANDE AV STATENS PENSIONSNÄMND

Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om statens pensioner och vissa andra lagar (RP 158/90).

I propositionen föreslås att i stället för statskontorets rättelsenämnd skall inrättas ett självständigt besvärorgan, statens pensionsnämnd. Hos detta organ skall besvär i första instans få anföras över beslut som statskontoret har fattat i pensionsärenden.

Sammansättningen Till pensionsnämnden föreslås höra en ordförande och åtta medlemmar av vilka en skall vara läkare. Statskontorets rättelsenämnd har ingen medicinsk sakkunnig medlem och detta har ansetts vara ett missförhållande. Fyra av medlemmarna skall bli förordnade bland personer som har föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Ordföranden och medlemmarna skall förordnas av finansministeriet för tre år i sänder. Varje medlem skall ha en personlig suppleant, för vilken gäller vad som stadtagts om medlemmar.

Statens pensionsnämnd skall arbeta i anslutning till statskontoret, men statskontorets tjänsteman skall inte kunna vara som ordförande eller medlem i nämnden eller föredragande vid den. Pensionsnämnden kan vara uppdelad på sektioner.

Besvärstiden Besvärstiden skall förkortas från sextio dagar till trettio dagar, mao till densamma som inom den kommunala och den privata sektorn. Pensionsnämndens beslut skall kunna överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar.

Pensionsombudet Samtidigt föreslås att stadgandena om statens pensionsombud avlägsnas. Pensionsombudets uppgift har varit att bevaka statens intressen i pensionsärenden.

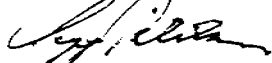
LA/Rolf Storsjö

5.11.1990

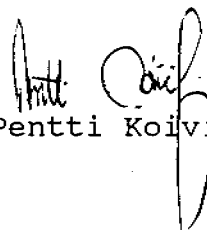
Ikraftträdande

Lagarna avses att träda i kraft den 1 mars 1991. Då lagarna träder i kraft överförs de ärenden som har handlagts vid rättelsenämnden till statens pensionsnämnd för handläggning och avgörande. Besvärstiden i fråga om beslut som har meddelats innan lagarna trätt i kraft rättar sig efter de tidigare lagarna.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Séppo Pietiläinen

Pentti Koivisto

BILAGOR

Regeringens proposition 158/90

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om statens pensioner och vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att i stället för statskontorets rättelsenämnd inrättas ett självständigt besvärorgan, statens pensionsnämnd. Hos detta organ skall besvär i första instans få anföras över beslut som statskontoret har fattat i pensionsärenden.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1991 och avses bli behandlad i samband med den. Avsikten är att lagarna skall träda i kraft den 1 mars 1991.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Nuläge

Med hänsyn till arbetsgivarna kan vårt lands arbetspensionssystem indelas i tre huvudkategorier, nämligen arbetspensionssystemen inom den statliga, den kommunala och den privata sektorn. Statskontoret är statens pensionsanstalt och Kommunernas pensionsförsäkring kommunernas pensionsanstalt. Den privata sektorns pensionsanstalter är pensionsförsäkringsbolagen, pensionskassorna och pensionsstiftelserna. Pensionsskyddscentralen är pensionsanstalternas centralanstalt.

Inom den privata sektorn kan besvär över en pensionsanstalts beslut anföras hos pensionsnämnden, som är ett självständigt besvärorgan i anslutning till Pensionsskyddscentralen. Nämndens beslut kan överklagas hos försäkringsdomstolen. Över Kommunernas pensionsförsäkrings pensionsbeslut kan besvär anföras hos Kommunernas pensionsförsäkrings pensionsnämnd, som är ett självständigt besvärorgan i samband med Kommunernas pensions-

försäkring. Pensionsnämndens beslut kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

I statskontorets pensionsbeslut kan ändring inte sökas genom besvär, utan rättelse i det kan yrkas hos statskontoret. I beslut som statskontoret fattat på rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. För avgörande av rättelseyrkanden finns det vid statskontoret en rättelsenämnd. Dess beslut i ett pensionsärende är emellertid statskontorets beslut, och enligt lagen om statskontoret (18/78) är chefen för statskontorets pensionsavdelning ordförande för rättelsenämnden. Rättelsenämnden är sålunda inte en egentlig besvärmyndighet inom statens pensionssystem. Förfarandet med rättelseyrkande kan anses som en lagstadgad självrättelse, som genom specialstadganden har gjorts till en nödvändig förutsättning för ett egentligt ändringssökande.

Kommittén för ändringssökande i pensionskyddsärenden (Kb 1989:14) ansåg i sitt betänkande att de nuvarande nämnderna som organ för ändringssökande skall bevaras antingen genom att förena dem eller genom att klarlägga deras ställning. Enligt kommitténs åsikt är

statskontorets rättelsenämnd och kommunala pensionsanstaltens (numera Kommunernas pensionsförsäkring) pensionsnämnd i fråga om versamhet i nära samband med pensionsanstalten som fattat beslutet. Detta kan anses vara i viss grad för stark administrativt beroendeförhållande.

De nya flexibla formerna för pensionsålder, som trädde i kraft den 1.7.1989 inom statens pensionssystem, har väsentligt ökat antalet ändringssökanden som innehåller bedömning av arbetsförmögenhet. Pensionssökandens behov av rättsskydd har samtidigt ökat, vilket framhäver bristerna i nuvarande rättelseyrkandeförfarande.

1.2. De föreslagna ändringarna

För att förbättra rättsskyddet för dem som ansöker om pension och förenhetliga rättsmedelssystemet föreslås att i stället för statskontorets rättelsenämnd inrättas ett självständigt besvärsorgan, statens pensionsnämnd.

Till pensionsnämnden föreslås höra en ordförande och åtta medlemmar. I syfte att säkerställa att nämnden förfogar över medicinsk sakkunskap föreslås att en av medlemmarna skall vara läkare. Kommittén för ändringssökande i pensionsärenden ansåg det vara ett missförhållande att statskontorets rättelsenämnd inte har en medicinskt sakkunnig medlem. Fyra av medlemmarna skall bli förordnade bland personer som har föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Ordföranden och medlemmarna skall förordnas av finansministeriet för tre år i sänder. Av sakens natur följer att ordföranden bör vara en person som är oberoende av de intressegrupper som är företrädna i nämnden. Avsikten är att på nämndens ordförande, medlemmar och föredragande tillämpa stadgandena om jäv för domare i 13 kap. 1 § rättegångsbalken. Något uttryckligt stadgande härom föreslås inte bli intaget i lagen emedan regeln följer av allmänna rättsprinciper och avsikten är att stadga om saken genom förordning.

Statens pensionsnämnd skall enligt förslaget arbeta i anslutning till statskontoret så att statskontoret bl.a. ombesörjer nämndens kansliuppgifter, men statskontorets tjänstemän kan inte vara som ordförande eller medlem i nämnden eller föredragande vid den. Pensionsnäm-

dens beslut skall enligt förslaget inte heller utgöra statskontorets beslut. Nämnden kan vara uppdelad på sektioner.

För närvarande gäller att ett rättelseyrkande skall inges till statskontoret inom sextio dagar. Kommittén för ändringssökande i pensionsärenden ansåg att då pensionsärenden gäller utkomstskydd, där beslutet skall fattas så snabbt som möjligt, skall tiden för ändringssökande vara i alla nämnder lika lång och högst en månad. Eftersom besvärstiden inom den kommunala och den privata sektorn är trettio dagar, föreslås att besvärstiden i fråga om besvär som anförs hos statens pensionsnämnd skall vara trettio dagar, räknat från den tidpunkt då beslutet delgavs. Pensionsnämndens beslut skall kunna överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar. I statskontoret har sedan statens pensionslags ikraftträdande den 1.1.1967 fungerat ett särskilt pensionsombud, vars uppgift har varit att bevaka statens intressen i pensionsärenden. Under de senaste åren har pensionsombudets verksamhet varit i praktiken endast formellt, emedan pensionsförvaltningen bland annat i fråga om informationsbehandling nuförtiden avviker väsentligt från läget på 1960-talet. I statskontoret har år 1990 inrättats en inre inspektörs tjänst, vars uppgifter är delvis de samma som det traditionella pensionsombudets uppgifter. Kommittén för ändringssökande i pensionsärenden ansåg att den offentliga sektorn inte heller behöver ett särskilt organ, som skall övervaka att pensionsanstaltens beslut är lagenliga. Av dessa skäl föreslås ett stadgandena om pensionsombud avlägnas.

Det föreslås att stadgandena om statens pensionsnämnd intas i lagen om statens pensioner (260/66). Avsikten är att utfärda kompletterande stadganden genom att ändra förordningen om statens pensioner (611/66). Vidare skall följande lagar ändras: lagen angående införande av lagen om statens pensioner (281/66), lagen om statens familjepensioner (774/68), lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner (775/68), och lagen om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden (272/71).

2. Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid finansministeriet som tjänsteåliggande. Det har också behand-

lats inom delegationen för statens pensionsärenden.

3. Propositionens verkningar

Vid statskontoret finns en s.k. rättelseyrkandegrupp där två föredragande arbetar med tjänsten som huvudsyssla. Vid rättelseyrkandegruppen finns dessutom ett behövt antal byråfunktionärer. Avsikten är att pensionsnämnden skall anlita rättelseyrkandegruppens personal, lokalteter och arbetsredskap. Emedan det inte är korrekt att föredragandena vid pensionsnämnden är tjänstemän vid statskontoret föreslås att dessa två tjänster för föredragande indras och i deras ställe inrättas i finansministeriet tjänster i samma löneklass.

Statskontoret skall, liksom det också hittills har gjort för rättelsenämndens del, dra försorg om kansliarbetet vid statens pensionsnämnd och om nämndens lokalteter. Detta medför

sälunda inte merutgifter. Arvodena till pensionsnämndens medlemmar skall i fortsättningen betalas från finansministeriets moment 28.01.29. I sin helhet medför propositionen inga merkostnader för staten.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1991 och avses bli behandlad i samband med den.

4. Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 1991. Då lagarna träder i kraft överförs de ärenden som har handlagts vid rättelsenämnden till statens pensionsnämnd för handläggning och avgörande. Besvärstiden i fråga om beslut som har meddelats innan lagarna trätt i kraft rättar sig dock efter de tidigare lagarna.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) 14 § 2 mom. och 23 § 1—4 mom.,

dessalagrum sådana de lyder, 14 § 2 mom. i lag av den 9 augusti 1985 (696/85), 23 § 1—3 mom. i lag av den 31 januari 1985 (91/85) och 23 § 4 mom. i lag av den 9 januari 1981 (11/81), samt

fogas till lagen en ny 23 a § som följer:

14 §

Förhöjningen av pensionen skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagaren hos statskontoret framställt sina anspråk samt lämnat sådana uppgifter om pensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För en pensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfalldagen. Har ändring sökts i statskontorets beslut genom besvär kan statens pensionsnämnd eller högsta förvaltningsdomstolen bestämma

att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt, om statskontoret visar att i förmånstagarens förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid då ändringssökandet varit anhängigt.

23 §

Ändring i statskontorets beslut i pensionsärenden får sökas hos statens pensionsnämnd så som nedan stadgas. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § har förvägrats får ändring inte sökas.

Om en part är missnöjd med ett beslut som gäller en pensionsansökan eller meddelats i något ärende som avses i 13 § eller 24 § 1

mom., får han söka ändring i det genom besvär hos statens pensionsnämnd. Besvärsskriften skall inges till statens pensionsnämnd inom trettio dagar från delfäendet. Till beslut i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för ändringssökande.

Ändring i pensionsnämndens beslut samt i beslut av statskontoret i något annat ärende än som avses i 2 mom. får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Då ett beslut av statens pensionsnämnd eller statskontoret tillställs någon med posten anses han, om inte något annat visas i samband med besvären, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han har uppgivit.

23 a §

Statens pensionsnämnd består av en ordförande och åtta medlemmar. Ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen samt vara förtrogen med tjänstemanna- och arbetsrätt. En av medlemmarna är vice ordförande i

nämnden, och en av dem skall vara läkare. Av de övriga medlemmarna skall fyra förordnas bland personer som har föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Varje medlem har en personlig suppleant, för vilken gäller vad som stadgas om medlemmar.

Pensionsnämndens ordförande och övriga medlemmar förordnas av finansministeriet för tre år i sänder.

Statens pensionsnämnd arbetar i anslutning till statskontoret och kan vara indelad i sektioner.

Genom förordning kan närmare stadganden utfärdas om statens pensionsnämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

De ärenden som då lagen träder i kraft är anhängiga vid rättelsenämnden överförs till statens pensionsnämnd för handläggning och avgörande. Tiden för sökande av ändring i beslut, som statskontoret före ikraftträdandet har fattat i ett pensionsärende eller ärende som avses i 13 § eller 24 § 1 mom. är sextio dagar från delfäendet.

2.

Lag

om ändring av 7 a § lagen angående införande av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 a § lagen den 20 maj 1966 angående införande av lagen om statens pensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 2 april 1971 (268/71), som följer:

7 a §

Om förhandsbesked och sökande av ändring i de pensionsärenden som skall behandlas av statskontoret i enlighet med lagar och förordningar vilka nämns i 7 a § 1 mom. samt i de

ärenden som avses i denna lag gäller i tillämpliga delar lagen om statens pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

3.

Lag**om ändring av 9 och 20 §§ lagen om statens familjepensioner**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 2 mom. och 20 § 1—3 mom. lagen den 31 december 1968 om statens familjepensioner,

dess lagrum sådana de lyder, 9 § 2 mom. i lag av den 9 augusti 1985 (697/85), 20 § 1 och 2 mom. i lag av den 31 januari 1985 (92/85) och 20 § 3 mom. i lag av den 9 januari 1981 (12/81), som följer:

9 §

Förhöjningen av familjepensionen skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagnarna hos statskontoret framställt sina anspråk samt lämnat sådana uppgifter om familjepensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av dem med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För en familjepensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfallodagen. Har ändring sökts i statskontorets beslut genom besvär, kan statens pensionsnämnd eller högsta förvaltningsdomstolen bestämma att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt, om statskontoret visar att i någon förmånstagares förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid ärendet har varit anhängigt.

20 §

Om en part är missnöjd med ett beslut som gäller en pensionsansökan eller meddelats i något ärende som avses i 8 § eller 21 § 1 mom.,

får han söka ändring i det genom besvär hos statens pensionsnämnd. Besvärsskriften skall inges till statens pensionsnämnd inom trettio dagar från delfäendet. Till beslut i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för ändringssökande.

Ändring i pensionsnämndens beslut samt i beslut av statskontoret i något annat ärende än som avses i 1 mom. får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Då ett beslut tillställs någon med posten anses han, om inte något annat visas i samband med besvären, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han har uppgivit.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991. Ärenden som är anhängiga vid rättelsenämnden då lagen träder i kraft överförs till pensionsnämnden för handläggning och avgörande. Om tiden för sökande av ändring i beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller tidigare lag.

4.

L a g**om ändring av 5 § lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 a § lagen den 31 december 1968 angående införande av lagen om statens familjepensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 2 april 1971 (269/71), som följer:

5 a §

Om sökande av ändring i ärenden angående familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader i enlighet med den lag och förordning som nämns i 5 § 1

mom. samt i ärenden som avses i denna lag gäller i tillämpliga delar lagen om statens familjepensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

5.

L a g**om ändring av lagen om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 2 april 1971 om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden (272/71) lagens rubrik samt 1 och 2 §§ som följer:

L a g**om förhandsbesked och ändringssökande i vissa pensionsärenden**

1 §

Vad lagen om statens pensioner stadgar om förhandsbesked i pensionsärenden som handläggs av statskontoret och om sökande av ändring i beslut av statskontoret tillämpas på motsvarande sätt i ärenden som statskontoret skall handlägga och som angår pension vilken någon med stöd av särskilda lagar eller förordningar har rätt till av statens medel enligt i tillämpliga delar samma stadganden som de vilka gäller för den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

2 §

Vad lagen om statens familjepensioner stadgar om ändringssökande tillämpas på motsvarande sätt på ärenden som angår familjepension vilken någon med stöd av särskilda lagar eller förordningar har rätt till av statens medel enligt i tillämpliga delar samma stadganden som de vilka gäller för förmänstagare efter den som har stått i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

Helsingfors den 28 september 1990

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Matti Louekoski*

1.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) 14 § 2 mom. och 23 § 1—4 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 14 § 2 mom. i lag av den 9 augusti 1985 (696/85), 23 § 1—3 mom. i lag av den 31 januari 1985 (91/85) och 23 § 4 mom. i lag av den 9 januari 1981 (11/81), samt

fogas till lagen en ny 23 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

14 §

Förhöjningen av pensionens skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagaren hos statskontoret framställt sina anspråk samt en sådan utredning om pensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För sådan pensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfalldagen. Har rättelse yrkats eller ändring sökts i statskontorets beslut, kan rättelsenämnden vid statskontoret eller högsta förvaltningsdomstolen, om statskontoret påvisar att i förmånstagarens förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid förfarande som gäller rättelseyrkande eller sökande av ändring varit anhängigt, bestämma att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt.

Förhöjningen av pensionen skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagaren hos statskontoret framställt sina anspråk samt lämnat sådana uppgifter om pensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För en pensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfalldagen. Har ändring sökts i statskontorets beslut genom besvär kan statens pensionsnämnd eller högsta förvaltningsdomstolen bestämma att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt, om statskontoret visar att i förmånstagarens förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid då ändringsökandet varit anhängigt.

23 §

I beslut på pensionsansökan samt i beslut i ärende som avses i 13 § och i 24 § 1 mom. eller i beslut varigenom i 22 § nämnt förhandsbesked förvägrats får ändring inte sökas genom besvär.

Om part eller statskontorets pensionsombud är missnöjd med beslut på pensionsansökan eller beslut i ärende som avses i 13 § och i 24 § 1 mom., får han skriftligen yrka rättelse hos statskontoret. Rättelseyrkande skall inges till

23 §

Ändring i statskontorets beslut i pensionsärenden får sökas hos statens pensionsnämnd så som nedan stadgas. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § har förvägrats får ändring inte sökas.

Om en part är missnöjd med ett beslut som gäller en pensionsansökan eller meddelats i något ärende som avses i 13 § eller 24 § 1 mom., får han söka ändring i det genom besvär hos statens pensionsnämnd. Besvärss-

Gällande lydelse

statskontoret inom sextio dagar från det han fick del av beslutet *eller, om yrkande framställs av pensionsombudet, från det beslutet fattades*. Beslut vari rättelse får sökas skall åtföljas av anvisning om rättelseyrkande.

I beslut som statskontoret fattat på rättelseyrkande och i annat än i 2 mom. nämnt beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som är stadgat i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Pensionsombuds besvärstid räknas från det beslutet fattades. Besvärsskriften får även inges till statskontoret för vidarebefordran till högsta förvaltningsdomstolen.

Då beslut tillställs part med posten, anses han, såvida annat inte visas i samband med besvär *eller yrkande på rättelse*, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet, försett med den adress han uppgivit, från statskontoret inlämnades till postbefordran.

Föreslagen lydelse

skriften skall inges till *statens pensionsnämnd* inom trettio dagar från delfäendet. *Till beslut i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för ändringssökande.*

Ändring i pensionsnämndens beslut samt i beslut av statskontoret i något annat ärende än som avses i 2 mom. får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Då ett beslut av *statens pensionsnämnd eller statskontoret* tillställs någon med posten anses han, om *inte något* annat visas i samband med besvären, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han har uppgivit.

23 a §

Statens pensionsnämnd består av en ordförande och åtta medlemmar. Ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen samt vara förtrogen med tjänstemanna- och arbetsrätt. En av medlemmarna är vice ordförande i nämnden, och en av dem skall vara läkare. Av de övriga medlemmarna skall fyra förordnas bland personer som har föreslagits av de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Varje medlem har en personlig suppleant, för vilken gäller vad som stadgas om medlemmar.

Pensionsnämndens ordförande och övriga medlemmar förordnas av finansministeriet för tre år i sänder.

Statens pensionsnämnd arbetar i anslutning till statskontoret och kan vara indelad i sektioner.

Genom förordning kan närmare stadganden utfärdas om statens pensionsnämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

De ärenden som då lagen träder i kraft är anhängiga vid rättelsenämnden överförs till statens pensionsnämnd för handläggning och avgörande. Tiden för sökande av ändring i beslut, som statskontoret före ikraftträdandet har fattat i ett pensionsärende eller ärende som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

avses i 13 § eller 24 § 1 mom. är sextio dagar från delfäendet.

2.

Lag

om ändring av 7 a § lagen angående införande av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 a § lagen den 20 maj 1966 angående införande av lagen om statens pensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 2 april 1971 (268/71), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Angående förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i sådana på statskontoret ankommande pensionsärenden som grunda sig på ovan i 7 § 1 mom. nämnda lagar och förordningar samt i ärenden som grunda sig på denna lag gäller i tillämpliga delar vad därom är stadgat i lagen om statens pensioner.

7 a §

Om förhandsbesked och sökande av ändring i de pensionsärenden som skall behandlas av statskontoret i enlighet med lagar och förordningar vilka nämns i 7 a § 1 mom. samt i de ärenden som avses i denna lag gäller i tillämpliga delar lagen om statens pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

3.

Lag

om ändring av 9 och 20 §§ lagen om statens familjepensioner

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 2 mom. och 20 § 1—3 mom. lagen den 31 december 1968 om statens familjepensioner,

dessa lagrum sådana de lyder, 9 § 2 mom. i lag av den 9 augusti 1985 (697/85), 20 § 1 och 2 mom. i lag av den 31 januari 1985 (92/85) och 20 § 3 mom. i lag av den 9 januari 1981 (12/81), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Förhöjningen av familjepensionen skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagnarna hos statskontoret framställt sina anspråk

Förhöjningen av familjepensionen skall räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då förmånstagnarna hos statskontoret framställt sina anspråk

Gällande lydelse

samt en sådan utredning om familjepensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av dem med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För sådan familjepensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfalldagen. Har *rättelse yrkats eller* ändring sökts i statskontorets beslut, kan rättelsenämnden vid statskontoret eller högsta förvaltningsdomstolen, om statskontoret påvisar att i förmånstagarens förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid förfarande *som gäller rättelseyrkande* eller sökande av ändring varit anhängigt, bestämma att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt.

20 §

I beslut på ansökan om familjepension samt i beslut i ärende som avses i 8 § och i 21 § 1 mom. förändring inte sökas genom besvär. Om part eller statskontorets pensionsombud är missnöjd med beslut, får han skriftligen yrka rättelse hos statskontoret. Rättelseyrkande skall inges till statskontoret inom sextio dagar från det han fick del av beslutet eller, om yrkande framställs av pensionsombudet, från det beslutet fattades. Beslut vari rättelse får sökas skall åtföljas av anvisning om rättelseyrkande.

I beslut som statskontoret fattat på rättelseyrkande och i annat än i 1 mom. nämnt beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som är stadgat i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Pensionsombuds besvärstid räknas från det beslut fattades. Besvärsskriften får även inges till statskontoret för vidarebefordran till högsta förvaltningsdomstolen.

Då beslut tillställs part med posten, anses han, såvida annat inte visas i samband med besvär eller yrkande på rättelse, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet, försett med den adress han uppgivit, från statskontoret inlämnades till postbefordran.

Föreslagen lydelse

samt *lämnat sådana uppgifter* om familjepensionens grund och belopp som skäligen kan krävas av dem med beaktande även av statskontorets möjligheter att skaffa utredning. För en familjepensionsrat som med stöd av ett och samma beslut skall betalas senare räknas dock förhöjningen från förfalldagen. Har ändring sökts i statskontorets beslut *genom besvär*, kan *statens pensionsnämnd* eller högsta förvaltningsdomstolen bestämma att förhöjningen skall beräknas från en senare tidpunkt, om statskontoret visar att i någon förmånstagares förhållanden inträffat en väsentlig förändring under den tid *ärendet* har varit anhängigt.

20 §

Om en part är missnöjd med ett beslut som gäller en pensionsansökan eller meddelats i något ärende som avses i 8 § eller 21 § 1 mom., får han söka ändring i det genom besvär hos statens pensionsnämnd. Besvärsskriften skall inges till statens pensionsnämnd inom trettio dagar från delfäendet. Till beslut i vilket ändring får sökas skall fogas anvisningar för ändringssökande.

Ändring i pensionsnämndens beslut samt i beslut av statskontoret i något annat ärende än som avses i 1 mom. får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/80).

Då ett beslut tillställs någon med posten anses han, om inte något annat visas i samband med besvären, har fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han har uppgivit.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991. Ärenden som är anhängiga vid rättelsenämnden då lagen träder i kraft överförs till pen-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

sionsnämnden för handläggning och avgörande. Om tiden för sökande av ändring i beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller tidigare lag.

4.

Lag**om ändring av 5 § lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 a § lagen den 31 december 1968 angående införande av lagen om statens familjepensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 2 april 1971 (269/71), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

5 a §

Angående rättelseyrkande och ändringssökande i sådana ärenden angående familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader, som grundar sig på ovan i 5 § 1 mom. nämnda lag och förordning, samt i ärenden som grundar sig på denna lag gäller i tillämpliga delar vad därom är stadgat i lagen om statens familjepensioner.

5 a §

Om sökande av ändring i ärenden angående familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader i enlighet med den lag och förordning som nämns i 5 § 1 mom. samt i ärenden som avses i denna lag gäller i tillämpliga delar lagen om statens familjepensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

5.

Lag**om ändring av lagen om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 2 april 1971 om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden (272/71) lagens rubrik samt 1 och 2 §§ som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse***Lag****om förhandsbesked, rättelseyrkande och ändringssökande i vissa pensionsärenden**

1 §

Vad i lagen om statens pensioner är stadgat om förhandsbesked i pensionsärende, som

Lag**om förhandsbesked och ändringssökande i vissa pensionsärenden**

1 §

Vad lagen om statens pensioner stadgar om förhandsbesked i pensionsärenden som hand-

Gällande lydelse

handlägges av statskontoret, *samt om rättelseyrkande* och sökande av ändring i beslut av statskontoret äger motsvarande tillämpning i ärenden som *det ankommer på* statskontoret att handlägga och som angår pensioner, vilka vederbörande med stöd av skilda lagar eller förordningar har rätt att av statens medel *uppbära* enligt i tillämpliga delar samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

2 §

Vad i lagen om statens familjepensioner är stadgat om *rättelseyrkande* och ändringssökande äger motsvarande tillämpning i ärenden angående pensioner, vilka vederbörande med stöd av skilda lagar eller förordningar har rätt att av statens medel uppbära enligt i tillämpliga delar samma stadganden som efter person som stått i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Föreslagen lydelse

läggs av statskontoret och om sökande av ändring i beslut av statskontoret *tillämpas på* motsvarande *sätt* i ärenden som statskontoret *skall* handlägga och som angår pension vilken *någon* med stöd av *särskilda* lagar eller förordningar har rätt *till* av statens medel enligt i tillämpliga delar samma stadganden som *de vilka gäller för den som står* i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

2 §

Vad lagen om statens familjepensioner stadgar om ändringssökande tillämpas på motsvarande sätt på ärenden som angår familjepension vilken *någon* med stöd av *särskilda* lagar eller förordningar har rätt *till* av statens medel enligt i tillämpliga delar samma stadganden som de vilka gäller för *förmånstagare efter den som har stått* i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1991.

Förordning

om ändring av förordningen om statens pensioner

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till finansministeriets verksamhetsområde fogas till förordningen den 9 december 1966 om statens pensioner (611/66) nya 7 a och 7 b §§ som följer:

7 a §

Statskontoret skall dra försorg om att till statens pensionsnämnd riktade handlingar tas emot och att nämndens handlingar expedieras samt om nämndens övriga kontorsarbeten.

Avgår eller avlider medlem eller dennas personliga suppleant i statens pensionsnämnd under mandattiden, förordnar finansministeriet på förslag av samma myndighet eller organisation som medlemmen eller suppleanten har förordnats i hans ställe en ny medlem eller suppleant för den återstående mandattiden.

De i 23 a § 1 mom. lagen om statens pensioner angivna mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare är Akava r.y., TOC-Staten r.f., Virkamiesten ja Työntekijäin Yhteisjärjestö VTY r.y. och FTFC:s Fackorganisation för offentliga områden FTFC-O r.f. Bland de personer som var och en av dem föreslår förordnas en till medlem i statens pensionsnämnd.

Medlemmarna i statens pensionsnämnd skall ha fyllt 25, år och de handlar under domarsvar. En medlem som inte tidigare har avlagt domared eller motsvarande försäkran skall avlägga den innan han tillträder uppdraget.

Vid statens pensionsnämnd kan finnas föredragande både i huvudsyssla och i bisyssla. De

anställs av statens pensionsnämnd. En föredragande skall ha avlagt juris kandidatexamen.

På medlemmarna och föredragandena i statens pensionsnämnd tillämpas stadgandena om domarjäv.

7 b §

Statens pensionsnämnd är beslutför då nämndens ordförande eller vice ordförande samt minst fyra andra medlemmar är närvarande. Nämnden är dock inte beslutför om inte minst en medlem som har förordnats bland personer som organisationerna har föreslagit och minst en medlem som inte hör till denna grupp är närvarande. Ett ärende vars avgörande i väsentlig grad beror på en medicinsk fråga får inte avgöras, om inte den läkare som är medlem i nämnden är närvarande.

Beslut fattas vid meningsskiljaktighet med enkel röstmajoritet. Faller rösterna lika, blir den åsikt gällande som ordföranden har omfattat.

Finansministeriet fastställer arbetsordningen för statens pensionsnämnd.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1991.